

Nr 160.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att tillerkänna Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag rätt till viss malmbrytning utöver av riksdagen tidigare medgiven kvantitet.

(4:e avd.)

I propositionen nr 183 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 16 mars 1951, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att å statens vägnar medgiva Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag rätt att under bokslutsåret 1950/51 bortfrakta en malmkvantitet av högst 12 miljoner ton.

I 1927 års malmavtal, vilket reglerar de rättsliga och ekonomiska förhållandena beträffande utnyttjandet av de norrbottniska malmfälten, föreskrives bl. a. att Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag (LKAB) är berättigat att från gruvfälten Kiirunavaara, Gellivare och Luossavaara för varje bokslutsår bortfrakta sammanlagt högst 9 miljoner ton järnmalm, dock att den sålunda fastställda årskvantiteten kan överskridas med intill 10 procent under iakttagande av att de under en period av tre på varandra följande bokslutsår (1 oktober—30 september) bortfraktade kvantiteterna icke må sammanlagt överstiga 27 miljoner ton.

Genom proposition nr 229 till 1950 års riksdag framlades förslag om bemyndigande för Kungl. Maj:t att å statens vägnar medgiva bl. a. LKAB rätt till viss malmbrytning utöver i förenämnda malmavtal fastställd kvantitet. Enligt departementschefens uttalande i propositionen vore det icke uteslutet, att LKAB under de närmaste åren skulle kunna exportera malmkvantiteter, som överstege vad bolaget enligt malmavtalet hade rätt att bortfrakta från malmfälten. En dylik exportökning, som innebure möjligheter att tillföra landet utländska valutor, syntes angelägen. Med hänsyn härtill föreslogs att LKAB under vartdera av bokslutsåren 1950/51—1952/53 skulle berättigas bortfrakta en malmkvantitet om 11 miljoner ton.

Riksdagen beslöt i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (statsutsk. utl. nr 154, r. skr. nr 289).

Departementschefen har i nu förevarande proposition anfört följande.

Enligt vad jag under hand erfarit från LKAB:s sida är det icke uteslutet, att bolaget under de närmaste åren skulle kunna bryta en större kvantitet malm än vad vid anmälan av fjolårets proposition i ämnet ansågs san-

nolikt. Det lär sålunda redan under innevarande bokslutsår föreligga vissa möjligheter för att en brytning av en malmkvantitet av 11,5 å 12 miljoner ton skall komma till stånd. Då avsättningsmöjligheterna för järnmalm äro synnerligen goda och jag anser angeläget, att alla möjligheter att tillföra landet utländska valutor tillvaratagas, vill jag förorda, att LKAB under bokslutsåret 1950/51 berättigas bortfrakta en malmkvantitet av högst 12 miljoner ton. Frågan om ökad malmbrytning för kommande bokslutsår utöver av riksdagen medgivna kvantiteter torde höra upptagas till behandling först vid 1952 års riksdag.

Jag förutsätter att det förordade medgivandet ej har något inflytande på sättet för regleringen av statens och bolagets ekonomiska mellanhavanden.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att å statens vägnar medgiva Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag rätt att under bokslutsåret 1950/51 bortfrakta en malmkvantitet av högst 12 miljoner ton.

Stockholm den 18 maj 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 158.